

دانشگاه آزاد در شیوهٔ جدید دفاع دانشجویان دکتری به دنبال تقویت پژوهش‌های حل مسئله است

رساله در خدمت جریان ملی دانش

فرهنگستان

دانشگاه

سه‌شنبه ۳ اسفند ۱۴۰۳ | شماره ۴۳۷ | WWW.FDN.IR

علی منتظری، رئیس جهاد دانشگاهی
در دههٔ ۷۰، دوباره عهده‌دار
اداره این نهاد علمی شد

یک انتصاب نوستان‌زیک!

۱۰ شعبهٔ پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد با حضور دکتر طهرانچی افتتاح شد

آغاز حرکت جدید شبکه‌ای در زیست‌بوم نوآورانه دانشگاه

از گروه‌های دانشی، به دنبال چنین درکی از دانشگاه انتشارات علمی و پس از آن نظام ارتقای فردی را نیز راه‌اندازی کردیم که البته هیچ‌وقت به نظام ارتقای سازمانی ختم نشد. اونیورسیتی در غرب یک کنشگر فعال در حوزه‌های علم، فرهنگ و فناوری است و به عبارتی مفاهیم مدرنیته را در جامعه نشر می‌دهد. مثلاً اونیورسیتی در غرب بازار سنتی را به بازار مدرن تبدیل کرد. بازار مدرن مال‌هایی که ما امروز مشاهده می‌کنیم، نیستند، مال‌ها همان بازارهای سنتی غربند. مدرنیته مفهوم بازار نوین را خلق کرد که حجره‌های آن نوآرند.»

حیات دانشگاه آزاد وابسته به اقبال اجتماعی است
وی با اشاره به اینکه یکی از مشکلات ما این است که می‌خواهیم همان نظام‌های قبلی و قدیمی را در مفاهیم جدید نوآوری بگنجانیم، گفت: «دانشگاه آزاد محصول جمهوری اسلامی و یک مفهوم جدید در نظامات دولتی و قدیمی بود که تفاوت‌های جدی‌ای با دانشگاه‌های دولتی دارد. دانشگاه آزاد برخلاف دانشگاه‌های دولتی‌ساخت، مردم‌ساخت است. و برخلاف آن‌ها که اگر از جزیره‌ای هستند، شبکه‌ای و همگراست. دانشگاه‌های دولتی ما تاکنون ۴ میلیون فارغ‌التحصیل داشته‌اند، درحالی‌که دانشگاه آزاد در عمر ۴۰ ساله خود ۸ میلیون فارغ‌التحصیل تحویل جامعه داده است. دانشگاه آزاد با توجه به اینکه حیات خود را وابسته به اقبال اجتماعی می‌بیند، زودتر از سایر دانشگاه‌ها متوجه شد که آنچه جوان امروز به آن نیاز دارد و جامعه آن را طلب می‌کند، فناوری است. متأسفانه مفهوم فناوری در کشور ما مورد غفلت واقع شده است.» رئیس دانشگاه آزاد اظهار کرد: «فضای فن‌شناخت نیازمند اولاً ساختار مناسب فن‌شناخت است، یعنی دانشگاه باید بستر روشنند مناسبی برای ساخت فناوری خلق کند؛ البته دانشگاه با مفهوم گسترده‌تر آن، در غرب به آن اونیورسیتی و اعراب به آن الجامعه می‌گویند. فضای فن‌شناخت همچنان به Institute، فن‌کده یا فناورکده که ما آن را دانشکده فناوری می‌نامیم نیز برای آموزش به فناوری نیاز دارد.»

سرای نوآوری طراحی شد تا محیط‌های تعاملی با قواعد دانشگاهی داشته باشیم

وی ادامه داد: «تقسیم‌بندی این دانشگاه‌ها موضوعی خواهد بود نه دانشی، در شبکه واحدهای دانشگاهی از سویی باید مسئله وارد شود که این نیازمند ساختار است، برای همین برنامه علمی و سپس دانشکده‌های موضوعی در دانشگاه طراحی شده است. دانشگاه‌های موضوعی در حقیقت نظام مسائل نهادینه‌شده هستند. در بخش دیگر دانشگاه، باشگاه نخبگان طراحی شد تا استعدادها بتوانند وارد چرخه دانشکده‌ها شوند، طرح دستیار آموزشی تمرینی برای مواجهه حداکثری باشگاه نخبگان با دانشجویان بود، البته در این بین اجزای دیگری مثل مدارس عالی مهارت، مراکز رشد و... نیز دیده شده است.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه پارک‌های علم و فناوری محیط نوآوری با قواعد بیرونی دانشگاه بودند، گفت: «لذا مفهومی با عنوان سرای نوآوری طراحی و ایجاد شد تا محیط‌های تعاملی با قواعد دانشگاهی داشته باشیم. سراهای نوآوری موضوعات را برای ورود به جامعه تخصصی می‌کنند. خروجی چنین دانشگاهی راه‌حل مسائل جامعه خواهد بود، البته گاهی یک شرکت به‌عنوان تیمی که می‌تواند یک دسته مسئله حل کند، خود راه‌حل شناخته

می‌شود. دانشگاه‌ها تاکنون صرفاً ساینسیست (Scientist) یا دانشگر تربیت می‌کردند، امروز دانشگاه بر خلاف سابق علاوه بر ساینسیست یا دانشگر، تکنولوژیست یا فناوری تربیت خواهد کرد. در گذشته وقتی همه را به‌عنوان دانشگر تربیت می‌کردیم، با چالش شغل آن‌ها مواجه می‌شدیم، درحالی‌که اساساً قرار نبود همه ساینسیست شوند و همه ساینسیست‌ها شغل داشته باشند.» وی ادامه داد: «در ساختارهای قدیمی نمی‌توان فلان تربیت کرد، زیرا این تربیت الزامات متفاوتی نسبت به تربیت دانشگر دارد. ما در بازل جامعی ساختارهای گذشته را با اجزای کوچک هماهنگ و با دقت جایگزین می‌کنیم، امروز باید برای تحول گفت‌وگو کرد تا به مفاهیم جدیدی برای حل مشکلات کشور برسیم.» به گفته دکتر طهرانچی دانشگاه آزاد بزرگ‌ترین شبکه حقیقی کشور است، این شبکه مردمی گسترده می‌خواهد در زیست بوم نوآرانه خود حرکت شبکه‌ای جدیدی را آغاز کند.»

برنامه‌ریزی ورود دانشگاه آزاد به بازارهای جهانی

مجید مشکینی، معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به واگذاری بیش از ۲۵۰ هزار متر مربع از فضاهای دانشگاهی به زیست‌بوم فناوری اظهار داشت: «امروز شاهد الحاق ۱۰ مرکز جدید به پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد هستیم که این اقدام می‌تواند به‌طور قابل توجهی فعالیت‌های نوآوری و فناوری را ارتقا دهد.»

مشکینی همچنین از نقش مهم نهادهای مالی در توسعه این زیست‌بوم سخن گفت و تصریح کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی در دو صندوق پژوهش و فناوری فعال است. صندوق پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد با سرمایه‌ای بالغ بر ۱۳۰۰ میلیارد تومان، بزرگ‌ترین صندوق پژوهشی غیردولتی کشور محسوب می‌شود. همچنین صندوق ثروت‌ستارگان که با مشارکت معاونت علمی ریاست جمهوری و ستاد اجرایی فرمان امام تأسیس شده، مسیر توسعه خود را طی می‌کند.» وی با اشاره به برنامه‌های بین‌المللی دانشگاه آزاد در حوزه فناوری و نوآوری گفت: «در چند ماه گذشته جلساتی با چند کشور خارجی برگزار شده تا علاوه بر صادرات فناوری‌های داخلی، محصولات مشترک فناورانه تولید شود که این همکاری‌ها می‌تواند به ورود دانشگاه آزاد به بازارهای جهانی کمک کند.»

چهار حوزه کلیدی فعالیت پارک دانشگاه در دوران جدید

سعید اشیری در این مراسم با اشاره به نقش پارک علم و فناوری در توسعه زیست‌بوم نوآوری، تأکید کرد که پارک به‌عنوان پشتیبان و کارگزار واحدهای دانشگاهی عمل می‌کند و زیرساخت‌های لازم برای تحقق اهداف نوآورانه را فراهم خواهد کرد. وی همچنین از بازتعریف مفهوم بازار در ساختار جدید دانشگاه آزاد اسلامی خبر داد و خاطر نشان کرد که این مفهوم، برخلاف دیدگاه‌های غربی، ریشه‌ای عمیق در تمدن ایرانی-اسلامی دارد. سرپرست پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی ضمن تقدیر از حمایت‌های ریاست دانشگاه، اظهار امیدواری کرد که این سیاست‌ها در کمیسیون دائمی پارک، ذیل هیئت امنای دانشگاه، مصوب شده و به‌صورت اجرایی در سراسر کشور پیاده‌سازی شود. سرپرست پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی، در گزارشی به بررسی روند تحولات این پارک در چهار ماه گذشته پرداخت و بر ضرورت تدوین

یک نظریه‌سیاستی منسجم در حوزه نوآوری تأکید کرد. وی با اشاره به ساختار پارک تحت نظارت هیئت امنای دانشگاه آزاد اسلامی، اظهار داشت: «تمامی سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی پارک باید در کمیسیون دائمی به تصویب برسد. این سیاست‌ها حاصل تعامل و هم‌اندیشی با نخبگان، مدیران عالی و به‌ویژه دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی است.» اشیری با تأکید بر لزوم داشتن نظریه سیاستی در حوزه نوآوری، گفت: «ما باید مفهومی پایه‌ای برای توسعه نوآوری در زیست‌بوم دانشگاه آزاد تعریف کنیم و بر مبنای آن سیاست‌های کلی و اجرایی را شکل دهیم. این سیاست‌ها باید قدرت تعامل با نظریه‌های جهانی را داشته باشند و هم‌زمان با مبانی بومی کشور سازگار باشند.» وی در ادامه به تشریح بنایه مأموریت پارک علم و فناوری پرداخت و گفت: «پارک یک نهاد تخصصی برای رشد و توسعه زیست‌بوم نوآوری، کارآفرینی و اشتغال دانش‌بنیان در دانشگاه آزاد اسلامی است که از طریق سازوکارهای حاکمیت شرکتی، زیرساخت‌های مالی، آموزشی، پژوهشی، حقوقی و توسعه فناوری و بازار را ایجاد و تسهیل می‌کند.»

اشیری چهار مأموریت کلیدی پارک را توسعه زیرساخت‌های فیزیکی و کابلی برای تسهیل فعالیت‌های نوآورانه، ظرفیت‌سازی ارتباطی به‌منظور ایجاد شبکه‌های راهبردی، تأمین مالی و نوآوران، تنظیم‌گری و سیاست‌گذاری در حوزه رشد و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و مدیریت و راهبری فرایندها برای دستیابی به اهداف کلان نوآوری و کارآفرینی عنوان کرد.

اشیری در بخش دیگری از سخنان خود به برنامه‌های اجرایی پارک اشاره کرد و گفت: «پارک در چهار حوزه کلیدی رشد ظرفیت نوآوری، توسعه کارآفرینی، گسترش اشتغال‌پذیری و افزایش ارتباط با صنعت سیاست‌های اجرایی خود را دنبال می‌کند.»

مسیر حمایت از فناوران را هموار می‌کنیم

علیرضا فیروز فر، رئیس دانشکگاه آزاد اسلامی استان تهران تأکید کرد که راه‌اندازی شعب جدید پارک در نقاط مختلف استان تهران، امکان حمایت گسترده از شرکت‌های فناور مستقر در پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی را فراهم می‌کند. وی افزود: «صندوق حامی پارک علم و فناوری از تمامی شرکت‌ها در مراحل پیش‌بلری، بسذری و پایداری حمایت خواهد کرد. همچنین، این صندوق در یک سبک‌سوی مناسب، در راستای شبکه‌سازی و جامعه‌سازی پویا برای توسعه زیست‌بوم فناوری استان تهران فعالیت خواهد کرد.»

وی در پایان ضمن آرزوی موفقیت برای شرکت‌های فناور و دانشگاهیان، تأکید کرد که دانشگاه آزاد اسلامی با تدابیر ویژه خود، مسیر حمایت از نوآوران و فناوران را هموار خواهد کرد.

امضای تفاهم‌نامه همکاری دانشگاه و سازمان شهرداری‌ها

گفتنی است در حاشیه این مراسم تفاهم‌نامه همکاری میان دانشگاه آزاد استان تهران و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به امضای طرفین رسید. لازم به ذکر است دکتر طهرانچی پس از حضور در این مراسم از نمایندگان شرکت‌های دانش‌بنیان دانشگاه آزاد استان تهران بازدید کرد و با فناوران این نمایندگان به گفت‌وگو پرداخت.

ناصر باقری مقدم، دبیر روزآمدسازی نقشهٔ جامع علمی کشور
در گفت‌وگوی ۹۰ دقیقه‌ای با «فرهیختگان»:

موفقیت اجرای نقشه در گروی اجماع و گفتمان سازی است

خبر

علی منتظری، رئیس جهاد
دانشگاهی در دهه ۷۰
دوباره عهده‌دار
اداره این نهاد علمی شد

یک انتصاب نوستان‌زیک!

هیئت امنای جهاد دانشگاهی روز گذشته ۲۰ اسفندماه برای یک‌صد و هفتادمین بار تشکیل جلسه دادند. مهم‌ترین تصمیم این جلسه انتخاب رئیس جدید جهاد بود. با تصویب اعضای هیئت‌امنا، علی منتظری به عنوان رئیس جدید جهاد دانشگاهی انتخاب و به شورای عالی انقلاب فرهنگی معرفی شد. او پس از تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغ رئیس‌جمهور رسماً مسئولیت جهاد را بر عهده خواهد داشت. منتظری، استاد تمام و عضو هیئت علمی جهاد دانشگاهی و رئیس پژوهشکده علوم بهداشتی این نهاد است که سابقه حضورش در جهاد به آغاز فعالیت آن برمی‌گردد. او پس از محمد رحمتی، اولین رئیس جهاد دانشگاهی که ۶ سال مسئولیت این نهاد را عهده‌دار بود، از سال ۷۶ سه دوره سه ساله مسئولیت این مجموعه علمی را بر عهده داشت. پیش از انتصاب مجدد او حسن مسلمی‌نابینی از ۱۰ آبان ماه ۱۴۰۱ به عنوان رئیس جهاد دانشگاهی فعالیت می‌کرد. علی منتظری مدرک دکترای خود را در سال ۱۳۷۵ در رشته سلامت همگانی با گرایش اپیدمیولوژی از دانشگاه کلاسکو دریافت کرده و نام وی سال‌هاست که به عنوان یکی از دانشمندان ایرانی در فهرست یک درصد برتر دانشمندان حوزه «علوم اجتماعی در پزشکی» به چشم می‌خورد.

منتظری همچنین سابقه عضویت شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۸۵-۱۳۷۶) و عضویت پیوسته فرهنگستان هنر (از سال ۱۳۸۰ تاکنون)، عضویت شورای هنر، رئیس هیئت‌امنای دانشگاه علم و فرهنگ، عضو هیئت‌امنای دانشگاه علوم پزشکی تهران، عضو هیئت امنای مشترک فرهنگستان‌های جمهوری اسلامی ایران، عضو هیئت‌امنای مؤسسه آموزش عالی سوره، عضو هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان و عضویت هیئت امنای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور را در کارنامه کاری خود دارد.